

Go!2020
samen dromen
vormgeven

GO! onderwijs van de
Vlaamse Gemeenschap

1. Ten geleide

Voorliggend rapport werd opgeleverd naar aanleiding en ter voorbereiding van het gesprek met kabinet van minister Smet aangevraagd door het GO! op 28.09.2012 en gepland op 08.10.2012 (zie mailverkeer ter zake). Tevens wordt met dit dossier een reactie beoogd op de media-aandacht voor de problematiek van de opvangcentra sinds 01.10.2012 en het debat zoals dat ter zake gevoerd werd door de leden van het Vlaams Parlement in de plenaire vergadering van woensdag 03.10.2012.

Doelstelling van dit rapport is het staven van de noden m.b.t. de financiering (werking, omkadering, infrastructuur) van de opvangcentra van het GO!. Het rapport is in eerste instantie gericht op het in kaart brengen van die elementen die op korte termijn tot een verbetering en optimalisering van de geboden dienstverlening leiden. Tevens biedt het een eerste aanzet om tot een duurzame oplossing op middellange en lange termijn te komen. Het betreft hier in deze nadrukkelijk een aantal uitgangspunten en krijtlijnen die voor het GO! essentieel zijn voor het realiseren van de kwaliteitsvolle dienstverlening die zij wenst te bieden, die verder onderzoek, exploratie en debat vereisen. Het GO! beschouwt deze bijdrage aan het debat als een bevestiging van haar constructieve houding als partner in dit dossier.

Hoewel hun problematiek vergelijkbaar en verbonden is, is de focus van dit rapport niet, of in mindere mate de situatie van de MPI's en IBSO's (internaten buitengewoon onderwijs) van het GO!. Deze kunnen desgewenst in een volgende fase in een aanvullende nota worden toegelicht.

Het GO! is van mening dat het voor de ernst en de zuiverheid van het debat van belang is dat er een duidelijk onderscheid gemaakt wordt tussen opvangcentra, MPI's/IBSO's, semi-internaten en gewone internaten die elk hun eigen finaliteit hebben en specifieke regeling en uitdagingen kennen. We betreuren tevens de ongenueanceerde wijze waarop het dossier onlangs in de media werd gebracht en ten onrechte de indruk werd gewekt dat het GO! zich niet over het lot en het welzijn van de betrokken leerlingen bekommerde. Dit terwijl het GO! herhaaldelijk de alarmbel luidde.

Dit rapport start met een inhoudelijke begripsverklaring die het onderscheid tussen de verschillende 'internaten' moet duiden. Voor de lezer die er minder vertrouwd mee zou zijn, wordt vervolgens de missie die het GO! voor deze instellingen heeft nader toegelicht. Het GO! wenst dat het debat over de toekomst van de opvangcentra kan gevoerd worden gebaseerd op objectieve gegevens en correcte historische informatie en hoopt dat dit rapport in deze zin kan gelezen en gewaardeerd worden. Naast de toelichting over de wijze waarop de GO! instellingen tot op heden door de regelgeving gevat en ingebed werden, wordt ingegaan op de gevolgen die dit voor betrokken instellingen had en hoe het beleid dat door het GO! gevoerd werd hier een antwoord op formuleerde. We besluiten deze nota met een kwantitatieve en kwalitatieve beschrijving van de noden zoals deze zich vandaag in alle scherpste stellen en formuleren ter zake voorstellen tot oplossingen op korte, middellange en langere termijn.

In de mate van het haalbare werd getracht om de verzuchtingen te beantwoorden die door de verschillende parlementsleden tijdens het plenair debat werden verwoord en die vragen naar verduidelijkende informatie inhielden. Vanzelfsprekend is het GO! bereid om nadere info aan te leveren en toelichting te verschaffen.

1.1 Begripsverduidelijking

Het Vlaamse onderwijslandschap kent verschillende soorten internaten:

- Internaten gewoon onderwijs
 - o Internaten basis- en secundair onderwijs (alle onderwijsverstrekkers)
 - o Tehuizen voor kinderen wiens ouders geen vaste verblijfplaats hebben (GO!)
 - o Het tehuis voor bijzondere jeugdzorg in Kuurne (GO!)
- Internaten buitengewoon onderwijs
 - o MPI (medisch pedagogisch instituut) en IBSO (instellingen voor buitengewoon secundair onderwijs) (GO! en OVSG)

- o Opvangcentra (opvang internen tijdens weekends en vakanties, enkel in GO!): deze zijn verbonden aan een MPI
- o Semi-internaten (GO! en OVSG)

Internaten gewoon onderwijs

- Aantal:
In het schooljaar 2011-2012 telt het GO! 36 internaten gewoon onderwijs, waaronder 4 tehuizen voor kinderen wiens ouders geen vaste verblijfplaats hebben en het Tehuis voor Bijzondere Jeugdzorg Kuurne.
- Doelstelling:
Het internaat heeft een gezinsondersteunende, een pedagogische en een sociaalpreventieve functie voor schoolgaande kinderen van het gewoon basis- of secundair onderwijs. In een internaat gewoon onderwijs van het GO! kan een kind in een ontspannen, huiselijke sfeer kennis verwerven, sociale vaardigheden ontwikkelen en de eigen talenten ontplooien. Duidelijke leefregels, ontspanning op maat een goed georganiseerde studiebegeleiding bevorderen de prestaties op school en de sociale vaardigheden. Een deskundig team biedt de leerlingen een veilige en gestructureerde omgeving en begeleidt hen bij het huiswerk maken.
- Regelgevend kader:
Door een arrest van het Arbitragehof in april 1992 worden internaten gerangschikt onder het begrip “onderwijsinstelling”, op grond van de overweging dat alles wat rechtstreeks verbonden is met de onderwijsverstrekking eveneens als onderwijsinstelling dient te worden beschouwd. Daardoor komen internaten eveneens in aanmerking voor de toepassing van het gelijkheidsbeginzel. Bovendien werd geargumenteed dat het bestaan van internaten in bepaalde gevallen noodzakelijk kan zijn om ouders daadwerkelijk de mogelijkheid te bieden tot vrije schoolkeuze.

Het merendeel van de internaten gewoon onderwijs is administratief verbonden aan scholen van het gewoon basis- of secundair onderwijs, d.w.z. dat ze vanuit juridisch standpunt samenvallen met een school, waarmee zij één administratief-pedagogische eenheid vormen (26 internaten). Met uitzondering van de tehuizen zijnde ingebouwde internaten gewoon onderwijs verbonden aan scholen van het gewoon secundair onderwijs.

Daarnaast zijn er nog “autonome” internaten die niet aan een specifieke school zijn verbonden (10 autonome internaten).

Internaten buitengewoon onderwijs

- **Aantal:** Het GO! heeft 16 internaten verbonden aan een school voor buitengewoon basisonderwijs (MPI's) en 3 internaten gehecht aan een school voor buitengewoon secundair onderwijs (IBSO's). Al deze internaten vangen leerlingen op van de beide niveaus. De MPI's en IBSO's zijn conform de regelgeving, scholen voor respectievelijk buitengewoon basis- of secundair onderwijs, met daaraan verbonden, een internaat. De school en het internaat vormen één pedagogisch-administratief geheel.
- **Doelstelling:** in wezen loopt de doelstelling voor de internaten buitengewoon onderwijs gelijk met deze voor de internaten gewoon onderwijs. Ook deze internaten hebben een gezinsvervangende, een pedagogische en een sociaalpreventieve functie voor schoolgaande kinderen van het buitengewoon basis- of secundair onderwijs. De internaten staan daarnaast niet alleen garant voor de continuïteit van de pedagogische maar ook van de paramedische aanpak. De continuïteit in de begeleiding van de leerlingen is cruciaal, zeker wanneer het leerlingen betreft met een autismespectrumstoornis of een gedragsproblematiek.

Binnen de internaten buitengewoon onderwijs kent het GO! bovendien nog een bijkomend aanbod aan opvangcentra en semi-internaten.

Opvangcentra: bieden een gezinsvervangende noodopvang in het weekend, tijdens de vakantieperiode en op alle andere schoolvrije dagen (=iedere dag of gedeelte ervan waarop er geen leeractiviteiten in de school georganiseerd worden en de leerlingen niet terecht kunnen in een internaat). Opvangcentra zijn internaten met permanente openstelling, gehecht aan een MPI of IBSO tijdens zijn werking op schoolvrije dagen.

Het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap heeft 4 opvangcentra, verbonden aan een MPI: Neder-over-Heembeek, Koksijde, Oostende – De Haan, Leopoldsburg.

Semi-internaten: Het GO! telt 10 semi-internaten, verbonden aan een MPI of school voor buitengewoon lager onderwijs. Zij bieden voor- en naschoolse opvang. Het stelsel van de semi-internaten bestond oorspronkelijk enkel in de vrije sector van het buitengewoon onderwijs. Daardoor werd aan kinderen van deze onderwijsverstrekker een betere begeleiding gewaarborgd door de ruimere en meer aangepaste omkadering via Welzijn. Niet alle gesubsidieerde instellingen voor buitengewoon onderwijs beschikken over een semi-internaat. Historisch was de verhouding 1 op 4; die verhouding werd ook opgelegd aan het toenmalige rijksonderwijs.

1.2 Missie GO! internaten

Ongeacht of het internaten gewoon of buitengewoon onderwijs betreft hebben de internaten van het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap een zelfde maatschappelijke rol te vervullen :

- De pedagogische functie bestaat uit (studie)begeleiding, persoonlijkheidsvorming en zinvolle vrijetijdsbesteding, zodat de internaten een verlengstuk vormen van de school.
- De thuisvervangende functie maakt dat het internaat een “thuis” wordt.
- De democratiseringsfunctie zorgt ervoor dat kinderen en jongeren met minder kansen toch een geschikte studierichting of studieniveau kunnen volgen in optimale pedagogische omstandigheden.
- De sociaalpreventieve functie wordt vervuld door ook aandacht te hebben voor kinderen en jongeren met psychosociale en/of medische problemen.

De internaten van het GO! verdedigen de volgende waarden:

- Kwaliteit : een zo hoog mogelijk welbevinden nastreven.
- Innovatie en creativiteit : openstaan voor verbetering en vernieuwing.
- Diversiteit respecteren: een rol vervullen in de multiculturele en pluriforme samenleving.
- Betrokkenheid: iedereen die met de internaatwerking te maken heeft, doet mee.
- Openheid en verdraagzaamheid nastreven: op alle mogelijke terreinen zoals eigenheid, ras, morele, culturele, filosofische opvattingen.
- Oog voor maatschappelijke werkelijkheid: internen voorbereiden op deelname aan de democratische samenleving.
- Totale persoon: persoonlijkheid en zelfstandigheid ontwikkelen.

De internaten van het GO! huldigen de volgende principes:

- Wederzijds vertrouwen vormt de basis voor een gezonde relatie tussen het internaat enerzijds en de jongeren en de ouders anderzijds.
- Discreet omgaan met informatie vanuit een respect voor alle betrokkenen.
- Personeelsleden tonen respect voor de privacy inde uitoefening van hun opdracht.
- Van alle medewerkers wordt deskundigheid en verdere professionalisering verwacht.

Het is vanuit deze missie betrokken op het PPGO (pedagogisch project van het GO!) dat het GO! haar internaten heeft vormgegeven en uitgebouwd. Dat dit binnen een onderwijscontext gebeurde, was voor het GO! niet alleen de evidentie, het GO! beantwoordde hierdoor ook mede aan haar grondwettelijke opdracht de vrije keuze te waarborgen.

In volgend historisch overzicht gaan we hier uitvoerig op in.

2. Historiek – wetgevend kader

2.1 INLEIDING

Vanuit juridisch oogpunt - en voor het GO! in het kader van artikel 24GW moet de vraag worden gesteld of een internaat (en dus ook een opvangcentrum) al dan niet een onderwijsinstelling is.

Tot ver in de jaren negentig (na de laatste staatshervorming van 1988 waarbij als gevolg daarvan het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap bij Bijzonder decreet werd overgedragen aan het GO!) was het minstens op juridisch vlak zeer onduidelijk of een leerling in een internaat – en dus ook een opvangcentrum - moest beschouwd en behandeld worden als een leerling in het (leerplicht)onderwijs (in een school), evenzo gold dus de onduidelijkheid of een internaat een onderwijsinstelling was.

Het Arbitragehof bracht in 1995 uitsluitel:

“Onder het begrip onderwijsinstelling dient te worden begrepen alles wat rechtstreeks verbonden is met de onderwijsverstrekking. Uit hun aard zelf volgt dat internaten dienen ter ondersteuning van een school of een andere inrichting waar onderwijs wordt verstrekt... Bovendien kan het bestaan van internaten in bepaalde gevallen noodzakelijk blijken om de ouders de mogelijkheid te bieden hun door artikel 24§1 van de GW gewaarborgde vrije schoolkeuze daadwerkelijk te doen.”

Daaruit volgt dat internaten dienen te worden beschouwd als onderwijsinstellingen in de zin van artikel 24§4GW zodat internaten niet uit het toepassingsgebied van voormeld grondwetsartikel zijn uitgesloten.”

2.2 HISTORIEK

- **Fase 1. Het protocol Coens-Steyaert - 1983**

Het protocol betreft een samenwerkingsverband tussen (de gesubsidieerde scholen voor buitengewoon onderwijs) Onderwijs en Welzijnszorg.

Het is tot stand gekomen vanuit de overtuiging dat, de personeelsformaties van Onderwijs en Welzijn in complementariteit moeten worden ingezet om dubbele subsidiëring te vermijden.

Bij de berekening van het “paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel” van de school voor buitengewoon onderwijs wordt rekening gehouden met de omkadering die er in de voorziening (internaat en semi-internaat) aanwezig is.

Een simulatie maken tussen de berekening van de omkadering GO! (paramedisch) en de vrije internaten van Welzijn stuit op problemen.

- o In Onderwijs is er een indeling volgens type; in Welzijn is er een indeling in categorieën die beduidend verschilt van Onderwijs waardoor de populatie alvast niet omzetbaar is.
- o Binnen Onderwijs worden de leerlingen van het type 4 die in een welzijnsvoorziening verblijven niet gehonoreerd. Hoe dit in de praktijk verrekend wordt bij Welzijn is niet duidelijk.
- o Binnen Welzijn geldt een andere prestatieregeling.
- o De populatie van een MPI GO! en MPI Welzijn verschilt. In een MPI GO! zijn alle internen schoolgaand. Er is geen zicht op wat de niet schoolgaande populatie binnen Welzijn genereert.

Ondanks het feit dat wellicht een en ander achterhaald is in de huidige evolutie die het buitengewoon onderwijs heeft gekend en ondanks het gegeven dat het gesubsidieerd vrij onderwijs vraagt naar een herziening, had dit protocol destijds al de juiste doelstellingen vooropgesteld op basis waarvan men meende dat er zonder deze afspraken geen voldoende en afdoende werking kon gerealiseerd worden t.a.v. het kind.

Het is duidelijk dat dit protocol is ontstaan t.a.v. en omwille van het destijds genoemde ‘gehandicapt’ kind en een eigen finaliteit had. Het protocol kwam er om een en ander op elkaar af te stemmen vanwege het ‘gehandicaptenbeleid’ wat specifiek is voor Welzijn t.a.v. het onderwijsbeleid voor leerlingen buitengewoon onderwijs, die echter niet allemaal ‘gehandicapt’ zijn, zoals de terminologie destijds aangaf.

Vaststelling

De overheid heeft er op dat ogenblik niet voor gekozen om duidelijkheid te creëren omtrent het organiseren en financieren van internaatvoorzieningen door het Rijksonderwijs enerzijds en Welzijnszorg anderzijds. De overheid heeft niet gekozen voor het samenbrengen van de verschillende voorzieningen in één departement.

- **Fase 2. Onderwijsdecreet III – 20-02-1992**

Het Onderwijsdecreet voorziet binnen de organisatie van het buitengewoon onderwijs een 'andere bepaling' waarin wordt bepaald dat de Vlaamse Regering (destijds de Executieve) de organisatie, de ambten, de bekwaamheidsbewijzen en de prestatie-, verlof- en bezoldigingsregeling van de opvangcentra (= internaten die de opvang verzekeren van leerlingen tijdens schoolvrije dagen en die gehecht zijn aan de medisch-pedagogische instituten van het GO! of aan instituten voor het BuSO van het GO!) vastlegt. Dit decreet artikel gaat in met terugwerkende kracht tot 1.09.1991.

De memorie van toelichting expliciteert nog eens duidelijk :

- o dat enerzijds de residentiële opvang (lees internaten) voor het gesubsidieerd buitengewoon onderwijs wordt verzekerd door de MPI's die door het Vlaams Fonds (toen Fonds 81) worden gesubsidieerd;
- o dat anderzijds de residentiële opvang voor de leerlingen van het GO! (tijdens de schooldagen) verzekerd wordt door een organiek kader van de MPI's GO!
- o dat om sociale redenen een aantal van deze leerlingen tijdens schoolvrije dagen aangewezen zijn voor residentiële opvang en dat deze tot dan steeds terecht konden in de (3) MPI's van het GO! die dan voor permanente residentiële opvang zorgen; (en met de onmiddellijke vraag : met welke middelen tot dan? = Rijksonderwijs en/of gemeenschapsonderwijs)
- o dat men eerst meende – om deze opvangsituatie voor schoolvrije dagen te regelen - een decretale grond te vinden in de wet van 6 juli 1970 op het buitengewoon onderwijs waarin het begrip "tehuis" staat gedefinieerd (=internaat voor gehandicapten om hen in de mogelijkheid te stellen als externen een inrichting of afdeling voor buitengewoon onderwijs te bezoeken);
- o dat dan dit artikel een 'nieuwe' decretale grond moest geven aan het besluit dat door de regering moest worden opgemaakt en waarbij een organieke regeling wordt vastgelegd voor de MPI's van het GO! die werken tijdens de schoolvrije dagen;
- o dat dit besluit ook een aanwendingspercentage moest bepalen waardoor geen meeruitgave eruit zou voortvloeien en waarbij het geheel van de budgetten voor onderwijs onder controle bleven.

Vaststelling

Het probleem van de opvangcentra – die een andere finaliteit hebben maar een internaatsvoorziening zijn – werd bij deze op afzonderlijke wijze geregeld. Ook nu heeft de overheid er niet voor gekozen om de samenvoeging of de toevoeging van deze internaatsvoorziening naar de Welzijnszorg over te hevelen.

- **Fase 3. Het BVR van 13 mei 1992 betreffende de opvangcentra**

Het besluit legt vast:

- o wie er in aanmerking komt : interne leerlingen buitengewoon onderwijs + externe leerlingen buitengewoon onderwijs in uitzonderlijke en om dwingende redenen (Bijzondere Jeugdzorg, Jeugdrechtbank)
- o controle : Onderwijs (nu: Agodi)
- o normering : instandhoudingsbepalingen (van de 3 bestaande) + oprichtingsbepalingen
- o berekening, vaststelling en toekenning personeelsformatie
- o prestatieregeling personeel
- o een rectificatie met terugwerkende kracht van 1978 tot 1.01.1992 van de personeelsformatie en de urenpakketten.

Vaststelling

Het BVR voorziet geen werkingsmiddelen noch investeringsmiddelen voor het GO!

- **Fase 4. Uitspraak Arbitragehof – arrest 1995**

Zie inleiding.

Vaststelling:

Dit niet onbelangrijk arrest geeft aan dat een overdracht van de internaatsvoorzieningen naar Welzijn een niet-evidente zaak is.

- **Fase 5. BBB – de overdracht van de internaten naar Welzijn – beslissing GO! 2004**

- BBB - optimalisering van de werking van de administratie van de Vlaamse overheid leidt tot een nieuw organisatiemodel gebaseerd op het primaat van de politiek en de principes van deugdelijk bestuur (2001). Tot Welzijn behoren o.m. de entiteiten Integrale Jeugdzorg, Kind en Gezin en personen met een handicap (Vlareg 19.04.2002).

In dit verband zouden de desbetreffende voorzieningen van het GO! (internaten – semi-internaten en opvangcentra, kinderdagverblijven Brussel en Kuurne) worden overgeheveld.

- De werkzaamheden van de Interne werkgroep GO! startten in 2001 en leidden tot standpunt-bepaling en beslissing GO! in 2004.
- De werkgroep op overheidsniveau Welzijn – Onderwijs (veranderingsmanager Welzijn – Vlaams Fonds – Departement Onderwijs – Kind en Gezin Bijzonder Jeugdzorg – Cultuur en Vorming – de desbetreffende kabinetten – GO!) start in november 2002 maar is

stilgevallen in 2004 zonder enige conclusie of besluitvorming. De werkzaamheden werden in 2004 stopgezet toen bleek dat de overheveling in de gegeven situatie niet haalbaar was.

Vaststelling

Er is een blijvend dispuut aangaande de omkadering, daarover struikelt elk initiatief dat er tot dan toe genomen is. Ook nu is men er niet in geslaagd een duidelijke regeling te treffen en is er van overdracht geen sprake meer.

- **Fase 6. – Regeerakkoord – Beleidsnota 2009-2014**

- Regeerakkoord 2009-2014

Onderwijs: “De onderwijsregelgeving wordt eenvoudiger en transparanter gemaakt. Dat geldt in het bijzonder voor het secundair en het hoger onderwijs. Ook de regelgeving over de internaten is aan een grondige modernisering toe. De internaten moeten bij voorkeur ondergebracht worden bij één beleidsdomein – Onderwijs of Welzijn – en krijgen een gelijke financiering en omkadering die voor alle actoren transparant is.”

- Beleidsnota 2009-2014

Onderwijs : OD 7.90 Regelgeving vereenvoudigen en transparanter maken

“Samen met mijn collega bevoegd voor Welzijn en het betrokken werkveld wil ik een omvattend reglementair kader voor de (semi-)residentiële internaatsopvang van jongeren in het gewoon en buitengewoon onderwijs uitwerken. Daarmee wil ik de vastgestelde problemen met onder meer de prestatieregeling, het kwaliteitstoezicht en de veranderende opdracht van de internaten oplossen. Mijn streefdoel hierbij is eenvoud en eenvormigheid met respect voor de diversiteit binnen het werkveld. Ik zal de afstemming met de ontwikkelingen rond leerzorg - in het bijzonder met betrekking tot de planning van het aanbod – bewaken.”

- Met haar memorandum overhandigt het GO! haar eisenpakket voor de legislatuur 2009-2014 aan de minister van Onderwijs. Hierin stelt ze duidelijk haar bezorgdheden m.b.t. de internaten. Het gemeenschapsonderwijs vraagt hierbij een betere omkadering van de internaten en een eigen decretale onderbouw voor de internaten.

“Het gemeenschapsonderwijs heeft naast een onderwijsopdracht ook een internaatsfunctie te vervullen.

Internaten voldoen aan een reële nood van jongeren en ouders aan een gezinsvervangende opvang

tijdens het schooljaar. De pedagogische functie van een internaat bestaat uit studiebegeleiding en

persoonlijkheidsvorming. Een internaat heeft ook een sociaal-preventieve functie. Het kan kinderen en

jongeren opvangen die geconfronteerd worden met een psychosociale problematiek en op die manier

vermijden dat deze in de Bijzondere Jeugdzorg terechtkomen. De democratiseringsfunctie van de internaten kan er voor zorgen dat kinderen en jongeren met minder kansen toch een geschikte studierichting of studieniveau kunnen volgen onder optimale pedagogische voorwaarden. Het bestaan

van een internaat is in sommige gevallen ook noodzakelijk voor het garanderen van de vrije keuze.

Ook voor kinderen in het buitengewoon onderwijs moet voldoende zorgbreedte kunnen verstrekt worden in een internaat.

Gelet op de ruime taken die van het personeel van een internaat verwacht worden is een verruiming

van de omkadering van de internaten nodig, zowel kwantitatief als kwalitatief, zodat zij een verantwoord pedagogisch en personeelsbeleid kunnen voeren.

De organisatie en de werking van de internaten binnen het huidige onderwijsveld vragen om een degelijke decretale onderbouw.”

Vaststelling

Het is dan ook maar in deze legislatuur dat de overheid – om via het vereenvoudigen en transparant maken van de regelgeving – opnieuw werk wil maken van een situering van de internaat voorzieningen. Dat de regelgeving transparant en duidelijk maar vooral gelijkwaardig moet zijn voor alle internaatsvoorzieningen is evident. Hierbij moet echter alvast rekening gehouden met het grondwettelijk kader en het Bijzonder decreet van het GO!.

2.3 ENKELE MIJLPALEN

- **De studie van de objectiveerbare verschillen – uitvoering Vlaams regeerakkoord 13.07.1999**

In uitvoering van het regeerakkoord 1999-2004 werd de firma Deloitte & Touche belast met een studie om de objectiveerbare verschillen tussen de netten vast te leggen en te kwantificeren (resultaten gepubliceerd in juli 2001).

Voor wat de internaten betreft verwijst het eindrapport voor de belangrijke verschillen naar de historische context. Het rapport zegt in eerste instantie dat er historisch gegroeide verschillen zijn en dit inzake omkadering, werkingsmiddelen en investeringsmiddelen. Ze stelt voor het buitengewoon onderwijs de verschillende behandeling vast tussen de MPI's in de gesubsidieerde sector (betoelaagd via het Departement Welzijn) enerzijds en de internaten en centra gefinancierd door het Departement Onderwijs anderzijds.

- **Uitvoering CAO VI**

CAO VI bevatte enkele maatregelen buitengewoon onderwijs onder meer omtrent de omkadering paramedisch personeel, ook voor de internaten. In uitvoering van deze CAO

deed de administratie van het Departement onderzoek naar de vigerende regelgeving en de aspecten van subsidiëring en financiering.

Vaststelling:

Men stuit in de zoektocht naar gelijkwaardige behandeling op o.m. de omkadering en de berekening ervan voor alle voorzieningen.

Het probleem blijft het verschil in financiering en subsidiëring.

Ook hier is de mogelijkheid tot overheveling niet bekeken en vond men als enige oplossing financiële injecties in de vrije internaten (Vlaamse overheid in de legislatuur 1999-2004).

2.4 CONCLUSIE

Op geen enkel moment is men erin geslaagd om duidelijkheid te creëren over de plaats van de internaatsvoorzieningen in het Vlaams landschap.

De financiële problemen die werden gesteld werden steeds opgelost door eenmalige financiële injecties in de vrije internaten (Welzijn).

Tot aan het financieringsdecreet is men er voor het GO! altijd van uitgegaan dat de middelen voor de internaten vervat zaten in de globale dotatie. Een en ander was duidelijk niet voorzien in de besluitvorming en is in de dotatie niet definieerbaar, zeker niet voor de investeringsmiddelen. Met het financieringsdecreet in 2008 wordt de gelijke financiering beoogd. Nu kan worden vastgesteld dat niet elk kind op gelijke wijze wordt gefinancierd als het om de internaatsvoorzieningen gaat. Alleszins ligt de lat op dit punt niet gelijk.

3. Beleidsvoering GO!

Het GO! betreurt ten eerste dat de schijn gewekt werd dat haar een gebrek aan professionalisme en verantwoordelijkheidszin ten aanzien van het beleid met betrekking tot de opvangcentra verweten wordt. Binnen de schaarse middelen heeft het GO! de solidariteit ten aanzien van deze instellingen doen gelden en steeds constructief en creatief naar oplossingen gezocht. Helaas moeten we vaststellen dat ook dit voluntarisme uiteindelijk op onoverkomelijke grenzen stuit.

3.1. Werking

Gewoon onderwijs

Voor leerlingen in het gewoon onderwijs ontvangt GO! middelen voor het voeren van de schoolwerking en voor het voeren van de internaatswerking. In Onderwijsdecreet II staat ingeschreven dat het GO! werkmiddelen ontvangt voor de leerlingen die in een internaat van het gewoon onderwijs verblijven en dit op basis van het aantal internen. Het GO! ontvangt deze middelen ook effectief.

De middelen die GO! ontvangt vanuit het Departement:

Internen	2.534
Dotatie	3.482.000
Per intern	1.374,11

Hierbij zijn er echter logischerwijze geen internen opgenomen van de MPI's, IBSO's, opvangcentra noch van de tehuizen.

Buitengewoon onderwijs

Het GO! ontvangt voor de leerlingen buitengewoon onderwijs werkingsmiddelen om de schoolwerking te voeren, maar ontvangt geen middelen om de internaatswerking te voeren. Dit in tegenstelling tot de internaten buitenwoon onderwijs gelieerd met de andere onderwijsverstrekkers, die middelen ontvangen vanuit Welzijn.

De Raad van het GO! is bevoegd ¹om de criteria op te stellen voor de dotatieverdeling tussen de scholengroepen. Tot 2009 kon het GO! criteria opstellen zoals nodig werd geacht door de Raad. Naar aanleiding van de nieuwe financiering voor het secundair en basisonderwijs² werd door de toenmalige afgevaardigd bestuurder een convenant afgesloten i.v.m. de dotatieverdeling naar scholengroepen en scholen. Hierbij heeft het GO! bevestigd dat bij de dotatieverdeling naar de scholengroepen zoveel mogelijk rekening gehouden wordt met de doelstellingen die met het nieuwe financieringssysteem worden beoogd. Hierdoor werd de bevoegdheid van de Raad enigszins ingeperkt, wat een onmiskenbaar effect had op de beleidsruimte ten aanzien van de internaten buitengewoon onderwijs (inclusief opvangcentra) waarvoor het GO! geen werkingsmiddelen ontvangt.

Derhalve wordt vanuit de werkingsmiddelen die het GO! ontvangt voor gewone internaten sinds de invoering van het financieringsdecreet zowel de werking van de internaten gewoon onderwijs als de werking van de internaten buitengewoon onderwijs gefinancierd. De werkingsmiddelen die het GO! voor gewone internaten vanuit het Departement ontvangt, worden op basis van criteria opgesteld door de Raad verdeeld over de gewone en buitengewone internaten. Hierbij krijgen de internen uit de gewone internaten een gewicht 1 mee en de internen uit de buitengewone internaten een gewicht 1,67.

Dit net omdat de noden bij deze laatste groep groter zijn. Door de leerlingen zo te wegen wordt een interne met gewicht 1 voor 641,87 euro gedoteerd en interne met gewicht 1,67 voor 1.071,93 euro gedoteerd in 2012:

Dotatie departement interne gewoon onderwijs	1.374,11
Dotatie GO! interne gewoon onderwijs	641,87
Dotatie GO! interne buitengewoon onderwijs	1071,93

¹ Bijzonder decreet betreffende het gemeenschapsonderwijs 14 juli 1998, artikel 36.

² Decreet betreffende de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 wat de werkingsbudgetten betreft 4 juli 2008.

Concreet komt dit er op neer dat een internaat per interne uit het gewoon onderwijs nog niet de helft van de dotatie ontvangt die daadwerkelijk wordt gegenereerd.

Aangaande het feit dat internen van MPI's, IBSO's, opvangcentra en tehuizen niet worden gedoteerd werd er sinds januari 2009 bij het aantreden van de huidige afgevaardigd bestuurder brieven opgesteld naar de bevoegde minister. Uiteindelijk werd in maart 2011 verkregen dat via een amendement bij ODXX er een wijziging werd opgenomen in het decreet ODII om een rechtsbasis te bepalen met betrekking tot het werkingsbudget van alle internaten. Wel werd expliciet gesteld dat de concrete invulling van deze krijtlijnen gedelegeerd werd naar de Vlaamse Regering. Tot op heden werd nog geen invulling gegeven aan dit artikel.

Financiering opvangcentra en tehuis Kuurne vanuit Departement en GO! centraal

Evenmin als de internaten buitengewoon onderwijs worden de opvangcentra voor hun werking tijdens weekends en schoolvakanties betoelaagd. Om deze werking en sociale dienstverlening toch te garanderen heeft de Raad GO! conform zijn bevoegdheid bij het vast stellen van de criteria voor de dotatieverdeling hiertoe een voorafname bepaald. In 2001 werd door de afdeling Financiën van het GO! een kostenberekening gemaakt voor de opvangcentra. Op basis daarvan zijn de werkingsmiddelen vastgelegd. Dit bedrag werd sindsdien enkel geïndexeerd.

Dotatieverdeling 2012³:

SGR	Categorie	Beschrijving	Voorafname
8	opvangcentrum	Neder-Over-Heembeek	83.653,00
15	opvangcentrum	Lommel	85.850,00
26	tehuis	Kuurne	56.001,00
27	opvangcentrum	Oostende	162.329,00
28	opvangcentrum	Koksijde	137.038,33
			524.871,33

Deze voorafnames worden gefinancierd door andere dotatie enveloppen te verminderen.

- 1/4de van dit bedrag aan voorafnames wordt afgenomen van de enveloppe internaten.
- De overige 3/4de van dit bedrag wordt afgenomen van de werkingsmiddelen gewoon en buitengewoon basis en secundair onderwijs.

Ondanks deze financiering via voorafname zijn er voor de werking van de opvangcentra nog in meer of mindere mate middelen nodig vanuit de scholengroep.

³ Opvangcentrum Kuurne ontvangt minder middelen omdat zij van de overheid omkadering ontvangen.

Financiering vanuit de scholengroepen

Volgens artikel 23 van het bijzondere decreet⁴ heeft de Raad van bestuur van de scholengroep de bevoegdheid inzake het beheer en de toewijzing van de middelen van de scholengroepen aan de scholen en het centrum voor leerlingenbegeleiding.

De scholengroepen bepalen dus zelf de verdeling van de middelen naar de scholen evenals naar de internaten en de opvangcentra. Elke scholengroep voert een eigen beleid in het kader van de verdeling van de middelen. Bepaalde scholengroepen werken vanuit een centrale benadering en nemen gemeenschappelijke kosten op een centraal budget (zoals bijvoorbeeld groenonderhoud). Andere scholengroepen geven de middelen heel decentraal door waarbij de instelling alle mogelijke zaken zelf moet financieren.

3.2. Infrastructuur

Het GO! ontvangt een vastleggingsmachtiging om infrastructuurwerken uit te voeren. Sinds 2005 is deze machtiging bepaald en wordt deze jaarlijks aangepast met de door het begrotingsdecreet gehanteerde aanpassingsfactoren voor investeringssubsidies.⁵ Het betreft een budget van om en bij de 38 MIO op jaarbasis daar waar de geschatte noden voor scholenbouw (instandhouding en nieuwbouw) het bedrag van 2 miljard vlot benaderen.

De machtiging van het GO! wordt bepaald door het marktaandeel in onderwijs. Hierbij wordt geen rekening gehouden met het aantal internen uit gewoon of buitengewoon onderwijs.

De Raad van het GO! is op basis van het bijzonder decreet⁶ bevoegd voor het vastleggen van de algemene bouwplanning, de planning van grote infrastructuurwerken (GIW),... Bovendien zijn er ook nog eigen middelen binnen het GO! die gegenereerd worden naar aanleiding van verkopen van gronden en gebouwen. De infrastructuurplanning wordt opgesteld op voordracht van de scholengroepen die hun noden doorgeven en worden uitgevoerd in functie van de beschikbare infrastructuurmiddelen. De Raad bepaalt dus waar de middelen worden in geïnvesteerd.

Het mag hierbij ten overvloede duidelijk zijn dat het GO! met de middelen die ze tot haar beschikking heeft, kan investeren in de uitbouw en (ver)nieuwbouw van haar internaten, maar dat dit noodgedwongen gebeurt met de middelen voor scholenbouw. Gezien deze middelen tot op vandaag afhankelijk zijn van het marktaandeel verankerd in OD II, wat elke mogelijkheid tot groei belemmert, belandt het GO! hierdoor eens te meer in een vicieuze cirkel.

Toch nam het GO! in deze de voorbije jaren haar verantwoordelijkheid ten aanzien van de internen die zij in de internaten huisvest. Onderstaande tabel biedt een overzicht van de vastleggingen die sinds 2002 specifiek voor de internaten gebeurd zijn.

⁴ Bijzonder decreet betreffende het gemeenschapsonderwijs 14 juli 1998.

⁵ decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2005.

⁶ Bijzonder decreet betreffende het gemeenschapsonderwijs 14 juli 1998 artikel 36 3°.

periode	bedrag
Totaal 2002	22.605,48
Totaal 2003	39.100,85
Totaal 2004	5.251,24
Totaal 2005	9.890,70
Totaal 2006	233.372,72
Totaal 2007	644.578,45
Totaal 2008	99.594,46
Totaal 2009	544.893,37
Eindtotaal	1.599.287,27

Specifiek voor de 4 betrokken opvangcentra kunnen we meegeven dat er voor 3 onder hen bouwdoSSIers opgenomen werden in de vorige (2007-2010) en de huidige (2011- 2014) planningsperiode. Oplevering van deze projecten is op korte en middellange termijn voorzien. Het betreft een totaal aan investering ten belopen van 13 MIO. Voor alle MPI's een totaal van 32.5 MIO.

Beerse	omschrijving	mod bouw
MPI De Mast	planning	2010
SGR 7	budget incl bijkredieten	1.362.298
	toelichting	problematiek brandveiligheid
Kasterlee Tienen	omschrijving	renovatie van een gebouw voor leefgroep autisten
vestiging Beerse	planning	2007-2010
MPI	budget incl bijkredieten	350.000
SGR 7	toelichting	niet uitgevoerd, nieuwbouw voorzien op planning 2011-2015
Beerse	omschrijving	NB internaat
MPI "De Mast"	planning	2011-2015
SGR 7	budget incl bijkredieten	2.661.185
	toelichting	planning 2011-2015
Neder-Over-Heembeek	omschrijving	NB
BuSo	planning	2007-2010
SGR 8	budget incl bijkredieten	5.479.031
	toelichting	aanbesteding voorzien in 2013

Genk	omschrijving	units
MPI	planning	2011-2015
SGR 14	budget incl bijkredieten	963.995
	toelichting	planning 2011-2015
Lommel	omschrijving	NB internaat
BuO	planning	2007-2010
SGR 15	budget incl bijkredieten	7.119.832
	toelichting	in uitvoering - vertraging wegens juridische procedure
Lommel	omschrijving	NB
SBSO en	planning	2011-2015
MPI "Zonneweelde"	budget incl bijkredieten	1.668.536
SGR 15	toelichting	planning 2011-2015
Kortessem	omschrijving	NB
BUSO/MPI/Int	planning	2011-2015
SGR 16	budget incl bijkredieten	5.362.247
	toelichting	planning 2011-2015
Gent	omschrijving	NB internaat en klassen
Gent MPI De Oase BuSo	planning	2007-2010
SGR 22	budget incl bijkredieten	6.352.478
	toelichting	masterplan nog in bespreking
De Haan	omschrijving	NB
MPI	planning	2007-2010
SGR 27	budget incl bijkredieten	1.203.727
	toelichting	fase opmaak aanbestedingsklaar dossier

totaal budget incl. bijkredieten

32.523.329

3.3.Omkadering

De omkadering die de internaten buitengewoon onderwijs (inclusief de opvangcentra) genereren binnen een onderwijscontext verschilt aanzienlijk van de benadering die binnen Welzijn wordt gehanteerd. Het GO! nam in het verleden echter reeds het standpunt in dat de verbondenheid van onderwijsinstelling en internaatsvoorziening moet blijven bestaan omdat de eenheid van bestuur en pedagogische project die momenteel bestaat een duidelijke meerwaarde betekent voor de kinderen (zie ook 3.4).

De school en het internaat ressorteren in het GO! onder de bevoegdheid van 1 directeur. Dit biedt als voordeel dat er gewerkt wordt rond één visie en de pedagogische aanpak doorgetrokken wordt.

Binnen een onderwijscontext bestaat de omkadering van internaten buitengewoon onderwijs uit onderwijzend-opvoedend-paramedisch personeel.

Wettelijke basis

KB nr. 184 tot vaststelling van de wijze waarop voor de Rijksinstituten voor buitengewoon onderwijs en de tehuizen van het Rijk de ambten worden bepaald van het paramedisch personeel en van het personeel toegekend in het kader van het internaat.

Categorieën

1. Paramedisch personeel
 1. Kinderverzorger
 2. Verpleger
 3. Kinesitherapeut
 4. Logopedist
 5. Ergotherapeut
2. Opvoedend hulppersoneel
 1. Studiemeester-opvoeder internaat
 2. Internaatbeheerder
3. Administratief personeel
 1. Klerk-typist
 2. Rekenplichtig-correspondent

Binnen Welzijn bestaat de omkadering zowel uit andere als uit meer functies om een gelijkaardige dienstverlening te realiseren. Dit zorgt er noodgedwongen voor dat het GO! om een zelfde kwaliteit te waarborgen creatief te werk moet gaan en zo wordt bijvoorbeeld het MVD-personeel uit eigen werkingsmiddelen betaald.

3.4. Pedagogisch / didactisch beleid

Het GO! vertrekt voor de dienstverlening die met en binnen de opvangcentra geboden wordt van het PPGO en de waarden die erin vervat zijn. Hoe dit in concreet beleid vertaald wordt, is in hoofdlijnen opgenomen in de missie voor de internaten (zie supra) maar wordt tegelijk sterk bepaald door de populatie binnen de opvangcentra en door de specifieke context van elk centrum. Centraal staat echter de doelstelling om de aanpak en begeleiding die binnen de schoolcontext wordt gerealiseerd door te trekken en te continueren in de internaten.

Deze benadering gaat uit van de noden van het kind, is gericht op het realiseren van een opvoedkundig en paramedisch continuüm (vb. handelingsplannen etc.) en past tevens binnen de beleidsoptie brede school. Het weze echter duidelijk dat deze doelstelling en benadering bijzonder moeilijk te realiseren is wanneer het continuüm waargemaakt moet worden in een samenwerking tussen een school en een al dan niet verbonden gewoon internaat/MPI enerzijds en een opvangcentrum dat vaak fysiek verder verwijderd is van de school. Bovendien behoren de school en/of het internaat en/of het opvangcentrum vaak tot verschillende scholengroepen die als inrichtende macht conform het BDGO elk afzonderlijk bevoegd zijn. Het gedeelde PPGO zorgt hier voor de noodzakelijke verbinding en eenheid in pedagogisch beleid. Daarnaast kent het GO! een centrale adviescommissie internaten waarbinnen afstemming tussen de verschillende partners bereikt wordt.

Inclusie – leerzorg

Het GO! pleit en staat voor een leerzorg totaalconcept waarbij gestreefd wordt naar een maximale opvoedingscontinuïteit die zich niet beperkt tot de school maar zich uitbreidt naar het internaat, het opvangcentrum en de buitenschoolse opvang. De begeleiding van leerlingen vergt deze continuïteit en houdt niet op wanneer de schoolbel rinkelt. We verwijzen hierbij naar het arrest van het Arbitragehof 26/92 van 2 april 1992: [... Jongeren hebben nood aan permanente ondersteuning, aan structuur en regelmaat, genegenheid en continuïteit binnen een opvoedingscontext.

Dit gaat duidelijk verder dan studiebegeleiding en overstijgt de mogelijkheden van de internaten op vandaag. De introductie van Leerzorg zal de zorgvraag ongetwijfeld intensifiëren; de overheid moet dan ook de nodige middelen voorzien om de internaten toe te laten aan de reële noden van haar populatie].

Preventie seksueel grensoverschrijdend gedrag

Er deden zich in het nabije verleden enkele ernstige incidenten tussen internen voor. Het GO! is niet blind voor deze problematiek, heeft haar noden hieromtrent steeds kenbaar gemaakt en ondernam ook zelf verschillende initiatieven.

- **Vorming**
het GO! focuste tijdens de contactdag voor de internaten en opvangcentra van oktober 2010 op het thema “seksueel grensoverschrijdend gedrag”. We deden beroep op SENSOA voor een vorming rond het vlaggensysteem en zorgden er tevens voor dat alle internaten en opvangcentra een exemplaar van het vlaggensysteem kregen. Jeugd en seksualiteit werd ingeschakeld om via educatieve spelletjes relationele en seksuele vorming gemakkelijker bespreekbaar te maken met de internen.
- **Het Juridisch cahier**
Een juridisch cahier voor de internaten en opvangcentra werd uitgewerkt. Het cahier biedt een antwoord op de meest voorkomende juridische hete hangijzers en FAQ. Een

belangrijk deel werd gewijd aan seksueel grensoverschrijdend gedrag. Het juridisch cahier is een dynamisch instrument; in functie van de actualiteit wordt het jaarlijks uitgebreid.

- Deontologische code voor de internaatmedewerker
Een deontologische code werd opgemaakt. Het is de bedoeling om alle internaten een leidraad te bieden; een tekst die ze kunnen personaliseren in functie van hun eigen populatie.
De tekst is bedoeld voor alle internaatmedewerkers : van beheerder tot opvoeder en alle personeelsleden die deel kunnen uitmaken van het internaatteam. Het model zal ook voorgelegd worden voor juridisch advies. Vooropgestelde timing implementatie : paasvakantie 2013.

4. Populatie

Alvorens in te gaan op de noden van de opvangcentra willen we een korte schets bieden van de huidige populatie. Immers, de problematiek van de opvangcentra wordt niet enkel bepaald door de geschetste structurele onderfinanciering op vlak van werking, omkadering en infrastructuur, ook de sterk gewijzigde populatie vergt een bijsturing van beleid en omkadering.

Onderstaande tabel beschrijft de situatie voor het schooljaar 2011-2012:

Opvangcentrum	Cap.	Aantal leerlingen	7/7 geplaatste leerlingen	"Instellingskinderen"	+ 21
Koksijde	75	105	69	49	4
Neder-over-Heembeek	55	115	63	18	3
Leopoldsburg	99	145	98	36	4
Oostende	120	310	175	115	15
	349	675	405	218	26

- Aantal leerlingen: de populatie van een opvangcentrum kan sterk wisselen. Het aantal dat is weergegeven in deze kolom, betreft alle kinderen die op één of ander ogenblik,

frequent of minder frequent, gebruik maakten van het opvangcentrum gedurende het schooljaar 2011-2012.

- Niet alle kinderen die 7/7 geplaatst zijn, verblijven altijd in het opvangcentrum; soms gaan zij eens een weekend naar huis, maar dit is echter heel sporadisch. Er zijn ook kinderen die 7/7 geplaatst zijn in een pleeggezin en waar de pleegouders de kinderen op hun beurt bij ons plaatsen.
- Er zijn daarnaast echter ook kinderen die niet geplaatst zijn die eveneens 365 dagen per jaar in het internaat en in het opvangcentrum doorbrengen.
- De kolom “instellingskinderen” betreft die kinderen die volledig en altijd zijn aangewezen op het internaat/opvangcentrum. Deze kinderen kunnen zowel behoren tot de groep van 7/7 geplaatsten (CBJ/JRB) als tot de groep van kinderen die door hun ouders en anderen aan ons toevertrouwd worden.
- De privacywetgeving belet dat de opvangcentra vaak niet of veel te laat op de hoogte zijn van de reden tot plaatsing (vb. SGG, MOF...). Vaak zijn het de kinderen zelf die in de loop van hun verblijf aangeven dat ze vanuit een gesloten jeugdinstelling zijn doorverwezen.
- Ongeveer 10% van de populatie stelt seksueel grensoverschrijdend gedrag. Een aantal van die kinderen (10-tal) stelt seksueel grensoverschrijdend gedrag van categorie 3 – zwart gedrag (zwaar seksueel grensoverschrijdend gedrag gepaard gaande met agressie, geweld, dreigementen, ...).
- De opvangcentra weten niet welke leerlingen een VAPH-dossier hebben. Als zij deze informatie willen krijgen, moeten zij dit vragen aan het CLB. Hierbij dient opgemerkt dat het CLB ook niet steeds over deze informatie beschikt. CLB's zijn immers niet de enige instanties die een VAPH dossier kunnen opmaken. Nochtans is dit van belang in functie van eventuele tegemoetkomingen en terugbetalingen.
- Er werden vorig jaar (via de interdepartementale werkgroep Onderwijs-Welzijn en via de ontwikkeling van een model van intakeprocedure) initiatieven genomen om de informatie-uitwisseling tussen de verwijzers en de instellingen te optimaliseren. Al deze inspanningen ten spijt, moeten we vaststellen dat nog te vaak cruciale informatie wordt achtergehouden. Op die manier komen er nog steeds kinderen bij ons terecht aan wiens hulpvraag we door onze beperkte draagkracht (in vergelijking met Welzijn) niet tegemoet kunnen komen.
- Er is binnen onze opvangcentra ook een aanzienlijke groep leerlingen met een type 3-atteest; concreet zijn er 105 op 675 leerlingen met dit profiel. Binnen deze doelgroep neemt het aantal kinderen met een kindpsychiatrisch profiel toe.

5. Noden Opvangcentra

Ondanks de vele inspanningen die het GO! de voorbije jaren leverde stellen zich omwille van de onderfinanciering van de opvangcentra scherpe noden.

5.1. Programmatie

Het GO! telt vandaag slechts 4 opvangcentra. Deze staan samen in voor de 7/7 opvang van 675 leerlingen die gedurende de schoolweek verspreid over Vlaanderen school lopen en op internaat verblijven.

Dit heeft tot gevolg dat er busvervoer moet georganiseerd worden. De “dispatching” van leerlingen naar de verschillende opvangcentra is niet alleen een dure aangelegenheid, het leidt bovendien tot onaanvaardbare situaties voor de betrokken leerlingen.

Voor alle leerlingen met een ernstige hulpvraag, bijvoorbeeld leerlingen met een meervoudige handicap, leerlingen met ASS of een gedragsproblematiek, is het wenselijk dat zij kunnen opgevangen worden op één locatie en niet elk weekend hun vertrouwde omgeving moeten verlaten om naar een opvangcentrum gebracht te worden.

Korte termijn:

Voor het vervoer van en naar de opvangcentra ontvangt het GO! vandaag geen middelen. De middelen die hiertoe aangewend worden kunnen niet ingezet worden voor het aanbieden van een gepast en zinvol aanbod aan activiteiten. Het GO! vraagt een tussenkomst in deze vervoersonkosten.

Middellange termijn:

De MPI's vragen naar een meer flexibele openstelling van de internaten. Deze vraag kadert uiteraard niet enkel binnen de problematiek van het leerlingenvervoer. De internaten zijn van mening dat een openstelling in het weekend vooral het welzijn van de leerlingen verhoogt. Zeker wat de geplaatste leerlingen betreft, pleiten wij er voor om hen zoveel mogelijk kans te geven op een “eigen” ruimte binnen het internaat. Al te vaak gebeurt het dat de internen nu hun kamers moeten leegmaken voor leerlingen die er in het weekend verblijven (geldt voor de internaten met opvangcentrum).

Momenteel is het zo dat per internaat maximum 7 geplaatste leerlingen mogen opgenomen worden; in de praktijk wordt dit getal zowat overal ruimschoots overschreden. (Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 1994 – artikel 54 §1.5). Onze internaten vervullen naar deze doelgroep een maatschappelijke opdracht en lenigen de nood die er bestaat bij Welzijn. Het GO! vraagt dat ook in deze context, de internaten de mogelijkheid zouden krijgen voor meer flexibele, permanente openstelling.

Een minimaal streven is om in elke provincie een aanbod aan opvangcentra te voorzien.

Lange termijn:

Het GO! wenst zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van geplaatste kinderen ook in de toekomst waar te maken maar vraagt hiervoor een gezamenlijk beleid van en afspraken met alle betrokken actoren en overheden.

5.2. Infrastructuur

Dat de opvangcentra in suboptimale staat verkeren is geen geheim. Integendeel, reeds eerder werd vanuit verschillende hoeken, ook vanuit het GO! hieromtrent de alarmbel geluid. De globale infrastructuurtoestand van de internaten werd bovendien duidelijk in het inspectieverslag van de internaten⁷ waarbij alle 141 Vlaamse internaten werden bezocht onafhankelijk van het net. Van de 281 gebouwen waarin een internaats gehuisvest is dateert de helft van voor 1965. Hiervan zijn er 169 (60 %) met een bouwjaar van voor 1971.

Van deze gebouwen zijn er slechts vijftien grondig gerenoveerd na 1990: in 4 gebouwen van voor 1930, in 10 gebouwen gebouwd tussen 1931 en 1970 en in 1 gebouw na 1970.

Dit heeft, ondanks de opfrissingswerken, zijn gevolgen voor de kwaliteit van het wooncomfort, voor de technische en sanitaire installaties, voor de brandveiligheid en het energieverbruik. Weinig internaatsgebouwen halen op deze terreinen de normen en criteria die vandaag gehanteerd worden.

Ook het GO! beschikt dus over oude infrastructuur voor de internaten maar dit is ook het geval bij heel wat schoolgebouwen waardoor er keuzes moeten gemaakt worden om de middelen in te zetten.

In de dotatie investeringsmiddelen wordt zoals eerder toegelicht geen rekening gehouden met de opvangcentra, noch met de internaten als geheel. Evenmin worden voor de instandhouding en het onderhoud van dit patrimonium van de Vlaamse overheid middelen voor kleine infrastructuurwerken (KIW) en eigenaarsonderhoud (EO) toegekend.

Ad hoc:

Om alvast aan de meest prangende infrastructurele noden te verhelpen kan een eenmalige investering soelaas bieden. Concreet gaat het hier om een oplossing voor volgende verbeteringswerken:

De Steiger, Koksijde	
beschadigde buitenste gebouwschil: defecte dakgoten met waterinsijpeling in het gebouw	125.000 euro
sanitair: een aantal toiletten voldoen niet meer aan de vigerende hygiënenormen	50.000 euro
sanitair: problemen met warmwatervoorziening (leiding dichtgeslibd) douches en lavabo's	200.000 euro
brandveiligheid: ontbreken via de brandcentrale gestuurde panieksloten op de nooduitgangen	25.000 euro

⁷ Onderwijspeil 2009-2010 bladzijde 17-26.

speelplaatsen: slechte toestand van de verharding (rubbertegels)	25.000 euro
TOTAAL	425.000 euro

De Vloedlijn, De Haan	
Hoewel een uitbreiding (nieuwbouw van een extra vleugel met slaapkamers) voorzien is, blijft de nood in de overige delen van het OC hoog.	
<i>Centraal gebouw (geklasseerd!)</i>	
kamers: nieuwe ramen, dubbel glas	200.000 euro
totale renovatie bestaand gebouw (kamers, gangen, recreatieruimte) o.a. : sanitair: het sanitair in de kamers dient vernieuwd (geen warm water), verlaagd plafond, schilderwerken: binnen en buiten	1.828.640 euro
aanpassen overdekte ruimte	170.077 euro
compartimentering en uitrusten wasplaats in kelder	127.500 euro
<i>Appartementsgebouw</i>	
kamers: omvormen van 4- en 2-persoonskamers tot 1-persoonskamers sanitair: badkamers moderniseren leefruimte: gebrek aan aparte living voor elke leefgroep	448.157 euro
aanpassingen gangen	38.400 euro
TOTAAL	2.812.774 euro

MPIGO-heemschool, Neder-Over-Heembeek	
sanitair: verouderde en gezamenlijk; gebrek aan aangepaste sanitaire hulpmiddelen verwarming: regelmatig defect	350.000 euro
lift: regelmatig defect	21.000 euro

plafond- en vloerbekleding: aan vervanging toe ruimten: onvoldoende aangepast aan type leerlingen tijdens de weekends en verlofperiodes (type1, 3 en 8) slaapzalen: nog 6 gezamenlijke slaapzalen (2 slaapzalen verbouwd tot “kleine chambrettes”) leefruimten: onvoldoende groot en slechts 3 leefruimten voor 6 leefgroepen	105.000 euro
TOTAAL	476.000 euro

Den Heuvel , Leopoldsburg	
Gezien de geplande nieuwbouw, dient hier enkel in de meest urgente noden te worden voorzien.	
dak, sanitair, raam en elektriciteit	50.000 euro
TOTAAL	50.000 euro

GLOBALE TOTAAL	3.763.774 euro
De Steiger, Koksijde	425.000 euro
De Vloedlijn, De Haan	2.812.774 euro
MPIGO-heemschool, Neder-Over-Heembeek	476.000 euro
Den Heuvel, Leopoldsburg	50.000 euro

Korte termijn:

Het opnemen van de internaten, gewoon en buitengewoon onderwijs (inclusief opvangcentra) in de berekening van de middelen voor KIW en EO.

Middellange en lange termijn:

Het voorzien van investeringsmiddelen voor grote infrastructuurwerken aan internaten, gewoon en buitengewoon onderwijs (inclusief opvangcentra). Het verhogen van de betrokken dotatie.

5.3. Omkadering

De populatie in de opvangcentra is de voorbije jaren sterk gewijzigd (plaatsingen). Dit vergt een andere vorm van begeleiding en een aangepaste omkadering

Korte termijn:

Wakende nachtdiensten:

In 2009 werd het GO! geconfronteerd met enkele gevallen van seksueel grensoverschrijdend gedrag in onze internaten (en in het verlengde daarvan, het opvangcentrum). De populatie binnen de internaten is zeer heterogeen naar leeftijd, achtergrond, beperking, geplaatste leerlingen, problematische opvoedingssituaties, ...

Omwille van infrastructurele beperkingen, waarbij kinderen en jongeren niet over een eigen kamer kunnen beschikken, in combinatie met het gebrek aan wakende nachtdiensten, is de veiligheid 's nachts voor internen niet absoluut te garanderen.

Naar aanleiding van de incidenten die zich hebben voorgedaan, boog het Europees Comité ter Preventie van Foltering (ECPF) zich over de werking van het betrokken internaat. Normaliter intervenueert dit comité nooit binnen onderwijsinstellingen maar omdat er zich binnen het internaat geplaatste leerlingen (door de jeugdrechtbank) bevinden, werd hun actieterrein ook naar onze internaten verruimd. Dit is ongetwijfeld een belangrijk precedent. Het comité deed enkele aanbevelingen om de veiligheid van de internen te verhogen.

Één van die aanbevelingen geldt de organisatie van wakende nachtdiensten.

De opvoeders die nachtdiensten doen in de internaten, krijgen hiervoor 4 uur dienstprestatie aangerekend. Tijdens die nachtdiensten slapen zij. Het is aangewezen dat er wakende nachtdiensten mogelijk gemaakt worden. Ingevolge de Europese richtlijn 93/104/16 en de rechtspraak daaromtrent zal de Vlaamse regering wellicht gedwongen worden om elk uur als dienstprestatie te vergoeden. Dit impliceert dat er dan heel wat "contacturen" verloren gaan. Bijkomende omkadering is dan ook noodzakelijk.

Op 14 december 2009 richtte het GO! een brief aan de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, met de vraag naar bijkomende omkadering om de wakende nachtdiensten in onze internaten te kunnen voorzien. Een antwoord laat nog steeds op zich wachten.

Nascholingsbudget:

Verdere professionalisering van de internaatsteams (zowel gewoon als buitengewoon) zal noodzakelijk zijn naast de overdracht van expertise vanuit het buitengewoon onderwijs naar het gewoon. Men mag niet vergeten dat de deskundigheid van het BuO een resultaat is van een

teamwerking tussen onderwijzend personeel en het paramedisch personeel. Internaten willen een eigen nascholingsbudget, decretaal verankerd.

Middellange termijn:

Ten tijde van BBB werd een poging ondernomen te onderzoeken op welke wijze een overheveling naar Welzijn die een 'gelijke omkadering' moest realiseren kon geschieden. Dit onderzoek werd evenwel nooit afgerond.

Uit diversie simulaties die in tussentijd werden gemaakt blijkt dat alvast op het niveau van de opvoeders er zich in de verhouding welzijn/onderwijs een verschil van 3/1 laat op tekenen.

Het GO! is vragende partij om de verschillen in omkadering tussen Onderwijs en Welzijn diepgaand te onderzoeken met als finaliteit tot een gelijke totaal omkadering te komen weze het dat deze binnen een school dan wel binnen een internaatscontext gegenereerd wordt.

Langere termijn:

Het GO! vraagt om ook wat omkadering betreft over gelijke middelen te kunnen beschikken. De lat moet finaal gelijk liggen. Zij het dat het pakket aan omkadering binnen een onderwijscontext verdeeld kan zijn over school en internaat.

5.4. Werking

Het GO! krijgt voor de opvangcentra geen specifieke werkingsmiddelen; aangezien de opvangcentra een dubbele functie vervullen (eveneens internaat), zijn de werkingsmiddelen die van het internaat. Aangezien er ook voor de internaten van het buitengewoon onderwijs geen specifieke werkingsmiddelen zijn voorzien door de overheid, komen ook de middelen voor de opvangcentra uit de pot van de internaten gewoon onderwijs. Het is dan ook niet verwonderlijk dat vanuit de opvangcentra het signaal komt dat de middelen ontoereikend zijn.

De werkingsmiddelen zijn bedoeld voor het betalen van niet-onderwijsgebonden kosten:

- onderhoud (lees als netheid) van de gebouwen
- poetspersoneel
- nutsvoorzieningen
- meubels, ...

De suboptimale conditie waarin de opvangcentra zich vandaag bevinden wordt door dit gebrek aan werkingsmiddelen nog uitvergroot. Het realiseren van een huiselijke omgeving is hierdoor ternauwernood en enkel door de gedrevenheid en betrokkenheid van het personeel mogelijk.

Het creëren van een warme gezinsvervangende context vraagt echter veel meer dan een comfortabele huisvesting. Om hier een kwalitatief aanbod te realiseren dienen er ook middelen beschikbaar te zijn om in zinvolle en gepaste activiteiten te kunnen voorzien.

Korte termijn:

Toekennen voor werkingsmiddelen.

Vanuit het Departement worden bij het berekenen van de werkingsmiddelen (onderwijs) meer middelen toegekend aan leerlingen buitengewoon onderwijs dan aan de leerlingen uit het gewoon onderwijs. De Raad van het GO! heeft er voor geopteerd om voor de internaten buitengewoon onderwijs een hoger gewicht per leerling toe te kennen dan bij de internaten voor gewoon onderwijs, ook al ontvangt GO! geen middelen voor deze internaten (zie supra) en hanteert het hiervoor de factor 1.67.

Indien er vanuit het Departement ook middelen zouden worden toegekend waarbij deze factor van GO! (1,67) wordt toegepast, dan verwacht het GO! - indien alle internen buitengewoon onderwijs meetellen, ongeacht of deze nu in een MPI, IBSO, Autonoom internaat of gewoon internaat worden ondergebracht.

Per intern	1.374	aan 1,67
Internen buitengewoon onderwijs	2.452	
Nodige dotatie	3.368.443	

6. 6. Oplossingen

De opvangcentra van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap - dat als enige in dergelijk aanbod voorziet - worden geconfronteerd met volgende problemen:

- De populatie is zeer heterogeen en samengesteld uit diverse moeilijke doelgroepen. Zo neemt het aantal leerlingen met een type 3-attest continu toe. Dit is niet de gemakkelijkste doelgroep; steeds vaker hebben de leerlingen een kindpsychiatrisch profiel. De pedagogische en paramedische omkadering voor deze populatie is echter ondermaats.
Wat specifieke doelgroepen betreft, is er wanneer zij niet specifiek aan een type gebonden zijn, onvoldoende omkadering. We denken hierbij vooral aan de leerlingen met een ASS.
- Een groot deel van de leerlingen (tussen 30 en 50 %, voor Oostende is dit ongeveer 80%) is geplaatst door de comités Bijzondere Jeugdzorg of door de jeugdrechtbanken.
- De opdracht van de internaten en in het verlengde daarvan van de opvangcentra voor een deel van deze leerlingen is bijzonder intensief aangezien zij volledig gezinsvervangend dienen op te treden voor de 7/7 geplaatsten.
- De internaten en opvangcentra BuO van het GO! vervullen voor deze leerlingen eenzelfde taak als de welzijnsinstellingen maar worden hiervoor beduidend minder omkaderd.

Daarbovenop bieden zij een pedagogische meerwaarde door de continuïteit in de aanpak (autisme, gedragsproblemen, ...) die tot stand komt door de eenheid school/internaat.

- De infrastructuur van internaten en opvangcentra is dringend aan vernieuwing toe en is niet langer geschikt voor de doelgroep.
- De internaten noch de opvangcentra genereren werkingsmiddelen. De werkingsmiddelen worden intern gehaald uit de werkingsmiddelen die bestemd zijn voor de gewone internaten en het regulier onderwijs.

6.1. Korte termijn

Zoals het GO! in het verleden al herhaaldelijk aangaf vraagt zij op korte termijn over de nodige en gelijke middelen te kunnen beschikken om kwaliteit van de door haar georganiseerde noodopvang te realiseren.

- Programmatie: tussenkomst in vervoer
- Infrastructuur: KIW en EO
- Omkadering:
 - o Een eigen nascholingsbudget voor de internaten, bijkomende middelen voor de verdere professionalisering van de teams.
 - o Wakende nachtdiensten om de veiligheid van onze internen optimaal te kunnen garanderen.
- Werking:
 - o Werkingsmiddelen voor alle internaten ten belopen van 3.368.443 €

6.2. Middellange en lange termijn

Om ook op middellange en lange termijn tot duurzame oplossingen te komen meent het GO! dat doorgedreven inspanningen en investeringen op het vlak van infrastructuur, werking en omkadering aan de orde zijn. Tegelijk wenst het GO! zijn constructieve bijdrage aan de oplossing voor dit dossier te benadrukken en formuleren we enkele voorstellen en voorwaarden waarbinnen we de beleidvoering m.b.t. de opvangcentra op een geoptimaliseerde wijze wensen verder te zetten.

- Infrastructuur
 - o De internaten moeten over bijkomende middelen kunnen beschikken om hun infrastructuur te optimaliseren. Het is derhalve noodzakelijk te voorzien in investeringsmiddelen voor grote infrastructuurwerken aan internaten, gewoon en buitengewoon onderwijs (inclusief opvangcentra). Het GO! vraagt hiertoe een verhoging van de betrokken dotatie. De gestegen vraag naar meer residentiële opvang, impliceert immers dat er nood is aan meer individuele kamers zodat

leerlingen een eigen plek krijgen en het opvangcentrum zijn thuisvervangende functie optimaal kan waarmaken.

- Omkadering
 - o Het GO! is vragende partij om de verschillen in omkadering tussen Onderwijs en Welzijn diepgaand te onderzoeken met als finaliteit tot een zelfde totaalomkadering (zowel kwantitatief als kwalitatief) als de vergelijkbare instellingen van Welzijn te komen, weze het dat deze binnen een school dan wel binnen een internaatscontext gegenereerd wordt.
 - o Daarnaast vraagt het GO! een aangepaste omkadering voor leerlingen met gedrags- en emotionele problemen, in concreto het toekennen van een leerlingenbegeleider buiten het pakket voor internaten die deze doelgroep opvangen.
- Werking
 - o Het GO! vraagt dat haar middels OD XX decretaal verankerde recht op werkingsmiddelen voor de internaten buitengewoon onderwijs door de Vlaamse Regering structureel zou worden gehonoreerd.
- Programmatie - aanbod
 - o Het GO! wil zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van de kinderen die vandaag in de opvangcentra verblijven op een kwaliteitsvolle manier waarmaken. Hiertoe vragen we in eerste instantie de mogelijkheid om de MPI's meer flexibel en permanent te kunnen openstellen. Een minimaal streven is om in elke provincie een aanbod aan opvangcentra te voorzien.
 - o Het GO! vraagt dat ten aanzien van de problematiek van 'geplaatste kinderen' een gezamenlijk en transparant beleid van en afspraken met alle betrokken actoren en overheden. Hierbij aansluitend wensen we een kader voor "draagkracht" te definiëren waarbij wordt vastgelegd dat aan de hulpvraag van de leerling moet kunnen tegemoetgekomen worden binnen Onderwijs. De grenzen van de draagkracht moeten duidelijk worden aangegeven per doelgroep.

- o Het GO! engageert zich enkel 7/7 geplaatste kinderen op te vangen indien zij zijn ingeschreven in een MPI waaraan een opvangcentrum is verbonden. Alle overige internaten richten zich enkel op kinderen die 5/7 geplaatst zijn. Om dit te bereiken stellen we een gefaseerde aanpak voor. Concreet betekent dit dat de MPI's en IBSO's waaraan geen opvangcentrum verbonden is geen 7/7 geplaatsten aanvaarden. We voorzien in een uitdoofscenario voor die kinderen die 7/7 geplaatst zijn in een internaat waaraan geen opvangcentrum is verbonden, waarbij die kinderen in de mate van het mogelijke worden geheroriënteerd. Voor de internaten met een opvangcentrum stelt het GO! voor om deze instellingen naar werking en omkadering op de leest van Welzijn te schoeien.

Een inschrijvingsbeleid in functie van de verblijfsmogelijkheden opstarten, heeft een aantal consequenties. De scholen die over een internaat en opvangcentrum beschikken, moeten hun onderwijsaanbod zoveel mogelijk verbreden. Een aanbod binnen type 3 (gedragsproblemen) ontwikkelen vergt naast een aanpassing van de normen ook een bijkomend engagement, gedragen door het hele schoolteam, i.f.v. crisisinterventie e.d.m.

Met dit voorstel worden drie objectieven beoogd.

- Een oplossing bieden aan een dringende nood voor residentiële opvang. Op die manier vermijden we dat ellenlange discussies over de aansturing van de opvangcentra hetzij onder Welzijn hetzij onder Onderwijs, een snelle oplossing in functie van het welzijn van de kinderen onmogelijk maken.
- We willen een groot deel van de internaten vrijwaren; niet alle internen van het buitengewoon onderwijs hebben nood aan een welzijnsvoorziening. Zij kunnen perfect functioneren binnen een onderwijssetting
- Door dit voorstel wordt een oplossing geboden aan een aantal organisatorische problemen.
 - Vervoer van en naar de opvangcentra
 - Thuisgevoel creëren
 - Minder dubbel gebruik van lokalen
 - Efficiënter gebruik van (werkings-)middelen
 - Duidelijkheid voor de kinderen; op 1 locatie verblijven geeft een veiliger gevoel

- Duidelijkheid voor internaatmedewerkers; kunnen veel gericht werken met de gekende doelgroep

Het spreekt voor zich dat er vanuit de overheid een aantal investeringen dienen te gebeuren in functie van residentiële opvangcentra. Een eerste prioriteit situeert zich op het vlak van de infrastructuur, er is nood aan renovatie en nieuwbouw (een groter aantal 1-persoons kamers voorzien).

Een internaatteam dat voor het geheel van zijn internen een gezinsvervangende rol moet opnemen, ziet zich geconfronteerd met veel bijkomende opdrachten. Werkingsmiddelen en een specifiekere omkadering is voor deze instellingen een must. Het GO! heeft het probleem van de omkadering al meermaals bij de overheid aangekaart, echter zonder succes.

7. Besluit

Het GO! meent dat de opvangcentra en MPI's wel degelijk een plaats hebben binnen Onderwijs. Het ontbreekt hen op dit ogenblik vooral aan draagkracht op het vlak van infrastructuur, werkingsmiddelen en personeelsbeleid.

De focus van onze centra ligt op de pedagogische en niet op de therapeutische, medische visie. De leerlingen worden daarbij niet benaderd van uit hun problemen, maar vanuit hun persoonlijke kenmerken en sterktes.

Ouders hebben de vrije keuze om te kiezen voor een school die voldoet aan hun opvoedkundige denkvisie en die een pedagogisch project hebben uitgeschreven waar ze achter staan. Ze geloven in de meerwaarde die een school te bieden heeft aan de totale ontplooiing van hun kind naar volwassenheid.

Het internaat dat gekoppeld is aan de school geeft hiervoor een oplossing. Het school- en internaatbeleid vormen één geheel (eindverantwoordelijke van het internaat is de directeur van de school). De pedagogische visie die gehanteerd wordt in de school krijgt zijn aansluiting in het internaat.

Dit kan je al merken bij het inschrijvingsbeleid. De intake van leerlingen die wensen te verblijven op het internaat gebeurt gezamenlijk. Ook bij het opmaken van (individuele) handelingsplannen wordt het internaat betrokken. Het opvangen en begeleiden van kinderen stopt niet aan de schoolpoort het loopt verder. Het is cruciaal dat alle betrokken partijen betrokken worden bij de maximale ontplooiing van het kind.

Dit geldt evenzeer voor onze opvangcentra die door comités bijzondere jeugdzorg of jeugdrechtsbanken worden bevestigd om kinderen en jongeren met een moeilijke of problematische thuiscontext 7 dagen op 7 op te vangen. Deze kinderen en jongeren zijn socio-emotioneel gekwetst en hebben vaak al een heel traject in de hulpverlening achter de rug. Ze zijn vaak hun vertrouwen kwijt in hulpverlening en hebben nood aan een veilige, warme en stabiele context. Getuige hiervan zijn uitspraken, ook door jonge kinderen, 'laat mijn hoofd met rust', 'laat mij spelen', 'laat mij gewoon zijn'. (zie ook *Druk en Herdruk, kinderrechtencommissariaat*). Internaten met

als doelstelling een warme gezinsvervangende context te bieden komen beter tegemoet aan hun noden.

Kinderen en jongeren in de opvangcentra zijn at risk om hechtingsproblemen te ontwikkelen. Hechtingsrelaties tussen de begeleiders en de jongeren zijn heel belangrijk. Om goede, veilige hechtingsrelaties te ontwikkelen is het nodig dat kinderen en jongeren in een vertrouwde omgeving, met zo weinig mogelijk wissels van begeleiders en groepsleden.

Begeleiding gericht op ontwikkeling en ontplooiing, waarbij kinderen benaderd worden als normale kinderen, en niet op probleembehandeling biedt hier meer kansen. Een internationaal onderwijs kan in continuïteit, vanuit eenzelfde pedagogische visie met de school een positieve ontwikkelingsgerichte opvoedingsklimaat creëren.

We stellen vast dat er in het Vlaams Parlement een draagvlak schijnt te bestaan voor het overhevelen van de opvangcentra en de MPI's naar Welzijn (zie aanvaarde motie). We stellen echter tevens vast dat het debat dat tot dit draagvlak geleid heeft onvoldoende onderbouwd gevoerd werd.

We hopen dat voorliggende nota tot een beter inzicht leidt zowel wat de knelpunten betreft op het vlak van:

- Wetgeving - BDGO
- Personeelsbeleid
- werkmiddelen
- Infrastructuur

als wat de opportuniteiten betreft:

- Pedagogisch beleid
- Kansen bieden
- Inclusief onderwijsbeleid

De voorgestelde oplossingen op korte, middellange en lange termijn lijken ons redelijk, haalbaar, juridisch en maatschappelijk correct.

Het GO! hoopt dat dit rapport bijdraagt tot een serieus debat dat resulteert in een terdege aanpak en een correcte behandeling van het dossier opvangcentra, met in de eerste plaats aandacht en respect voor de betrokken kinderen en jongeren, die alle kansen moeten krijgen op ontplooiing en een volwaardige participatie binnen de samenleving.